

ПРЕС КЛИПИНГ

10-11.октобар 2020.

НАСЛОВИ

Sindikati i poslodavci: Treba li zabraniti rad nedeljom(str.3)

Radnici ginu zbog javašluka, a država na crno plaća strance(str.4)

Радницима на аеродрому отпремнине до милион динара(str.5)

Najava ministra Zorana Đorđevića da na "Nikoli Tesli" niko neće biti otpušten samo jezička akrobacija - 300 ljudi ostaje na ulici(str.6)

Sindikati i poslodavci: Treba li zabraniti rad nedeljom

Autor: Daniela Ilić Krasić

Inicijativa sindikata da se ukine rad nedeljom u trgovinama u Srbiji podneta je još 2016. godine. Sada se ta priča ponovo aktuelizuje, a na suprotstavljenim stranama stoje poslodavci s jedne, i zaposleni sa druge strane. Ovo je bila tema jutarnjeg programa "Probudi se" na televiziji NOVA S.

Dok predstavnik sindikata ističe da neradna nedelja u trgovinama treba da bude obaveza, predstavnik poslodavaca smatra da je moguće naći neko "međurešenje".

"Što se tiče Unije poslodavaca, mi tu nemamo potpuno izdiferencirano mišljenje", rekao je Nebojša Atanacković iz Unije poslodavaca.

Prema njegovim rečima, razlikuju se čak i stavovi poslodavaca u oblasti trgovine.

"Treba prvo iznaći rešenja s obzirom na iskustva iz drugih zemalja. Evo i Crna Gora razmišlja o vraćanju radne nedelje, sigurno su osetljivi zbog turističkih aranžmana. Mora se poštovati Zakon o radu i omogućiti da rad nedeljom bude adekvatno plaćen, da se organizuje smenski rad ili na neki drugi način to reši", ističe Atanacković.

Dušan Vuković iz Saveza samostalnih sindikata Srbije, pak ističe da Zakon o radu kaže da je "nedelja, po pravilu, neradni dan".

"Mi ne poštujemo zakone svoje zemlje, pa ono što treba da bude izuzetak kod nas – postaje pravilo. Ako bismo se pridržavali Zakona o radu, reč je o četrdesetočasovnoj radnoj nedelji, pa bi se postavilo pitanje i da li i subotom trgovine treba da rade", ukazao je Vuković.

On ističe da su sindikati apsolutno za zabranu rada nedeljom iz mnogih razloga – socioloških, porodičnih, iz razloga posvećenosti deci, obrazovanju...

"Pa, čak je i zbog produktivnosti rada značajnije imate taj jedan dan slobodan dan, i to nedelju, da se potom maksimalno možete posvetiti poslodavcu", navodi Vuković.

On ističe da smatra da su i "političke elite na strani kapitala, eksploatišu radnike".

"Najčešći argument je da mi treba da radimo mnogo. Time ćemo stići Nemačku, Austriju, Holandiju? Pa tamo trgovine ne rade nedeljom. Treba da se ugledamo na uređene sisteme i EU... Treba da pritisnemo državu da izmeni Zakon o radu i da to bude pravilo za sve – da je nedelja neradni dan u trgovini", ističe Dušan Vuković.

Radnici ginu zbog javašluka, a država na crno plaća strance

Autor: Milica Čule

Tragična smrt građevinskog radnika Aleksandra Pavlovića (28), koji je prekjuče poginuo na uglu ulica Stanoja Glavaša i Kneza Danila u centru Beograda kada ga je zatrpala zemlja, ponovo je otvorila temu o uslovima pod kojima se u Srbiji radi na gradilištima, ali i o odgovornosti za nesreće koje se sve češće događaju. Saša Torlaković, predsednik Samostalnog sindikata građevinarstva u Srbiji, kazao je za portal Nova.rs da trenutno stanje u građevinarstvu u Srbiji verovatno najbolje oslikava podatak da se čak i na državnim gradilištima, angažuju prevashodno radnici na crno i to najčešće - stranci i migranti.

Podsetimo, jučerašnja nesreća šokirala je čitavu javnost kada je otkriveno da je Pavlović nastradao kada je upao u rupu dubine tri metara, u koju je posle samo nekoliko trenutaka, njegov kolega na bageru, istresao zemlju kako bi je zatrpao. Bagerista nije znao da se u rupi nalazi njegov mladi kolega, a da li će protiv njega biti pokrenuta istraga biće poznato u narednim danima.

Torlaković kaže da mere bezbednosti u slučaju Aleksandra Pavlovića koji je juče poginuo, očigledno nisu bile primenjene.

“Moglo je sve da se spreči, samo da je neko bio zadužen za bezbednost i posmatra gradilište. Sada policija i tužilaštvo treba da obave posao i ispituju ima li elemenata odgovornosti nekog od nadležnih koji su izvodili radove. Problem je što se retko kad bilo ko poziva na odgovornost, zakon se krajnje selektivno primenjuje kad su ovi slučajevi u pitanju”, kaže Torlaković.

On dodaje da je od početka godine poginulo više od 20 radnika na gradilištima u Srbiji, dok ih je preko 750 ostalo sa trajnim invaliditetom zbog povreda.

“Građevinskim poslom se danas mahom bave oni koji za to nisu stručni. To su takozvani podizvođači. Jednom smo došli čak do šestog nivoa podizvođača, što se dešava kada investitori krenu da skupljaju ljude s ulice, koji su nezaposleni u svojim strukama. Bilo da je reč o advokatima, lekarima, pekarima... S druge strane, do tragedija dolazi i zbog toga što na gradilištima ne postoje zadužene osobe za bezbednost radnika, već jedna osoba obilazi i kontroliše deset gradilišta, što je bio i slučaj sa jučerašnjom nesrećom”, ističe Torlaković i dodaje da se najviše pogibija događa na iskopima i na skelama.

Naš sagovornik ukazuje na još jedan ogroman problem koji je do javnosti dospelo kada su se gradili stanovi za policiju i vojsku.

“Zadnjih godina su migranti počeli da rade na gradilištima. Evo vam primer, kada su se gradili stanovi za policiju i vojsku, radili su radnici iz Turske koji niti su bili prijavljeni ovde, niti su imali boravišnu vizu, nemaju prijavu boravka. Tada sam se pitao, gde ti ljude spavaju, o čemu se tu zapravo radi”, kaže on.

Радницима на аеродрому отпремнине до милион динара

Стално запосленим радницима на Аеродрому „Никола Тесла” понуђене се отпремнине између осамсто хиљада и милион динара за добровољни одлазак из фирме, а неким категоријама и више. Колико радника треба да узме радну књижицу још се не зна, али по свему судећи за социјални програм ће се пријавити више него што је планирао француски „Ванси”, којем је београдска ваздушна лука поверена на концесионо управљање.

Тим поводом јуче су се састали представници „Вансија” и синдиката, који су за следећи петак најавили штрајк упозорења. Весна Вилотић, председница синдиката „Заједно” Аеродрома „Никола Тесла”, каже за „Политику” да су прихватили послодавчеве услове и категоризацију, према којој би више од 88 одсто радника добило наведени новчани износ, а за одређене категорије отпремнина би била већа од милион динара. Али заузврат траже да се свим запосленима који се буду пријавили за програм добровољног одласка, то и дозволи. На њихова радна места, према процени синдиката, требало би да буду примљени они који раде на одређено време и којима уговори ускоро истичу, а није планирано да им буду продужени. Међутим, послодавац то одбија.

Вилотићева каже да су им ставови поводом тог питања различити. Зато је договорено да се састану још једном наредне седмице, а и министар рада Зоран Ђорђевић је најавио да ће их такође посетити наредних дана и покушати да дођу до решења.

– Послодавац каже да је овај програм направљен да би био стимулисан одређени број људи да оду, али да не могу угрозити пословање. Ово по њима није програм чија је суштина замена такве врсте и то не могу одобрити. Обећали су да ће тамо где је неопходно задржати одређен број људи, којима истиче уговор. То јесте мали помак јер је првобитно било планирано да свима којима истиче уговор, а таквих је тренутно 300 на аеродрому, не буде даље продужен радни однос – каже Вилотићева.

Према њеним речима на београдском аеродрому је тренутно за стално запослено 1.326 људи и 400 оних који раде по уговору. Наша саговорница истиче да је суштина у томе што још немају систематизацију и не могу од послодавца да добију информацију колико он сматра да има вишка запослених и на којим позицијама.

– Евидентно је да немамо исте ставове поводом тог питања, јер ми видимо да нам у појединим секторима већ сада недостају радници. Незгодно је проценити колико људи ће да се пријави за социјални програм, али по заинтересованости би се рекло да ће их бити много више него што би требало. Да би уштедели они морају да ураде реорганизацију, али нећемо дозволити да то ураде тако што ће једном запосленом додати већи број обавеза – додаје Вилотићева.

За „Политику” је почетком недеље у компанији „Белгрејд ерпорт” речено да су усвојили модел реструктурирања како би додатно смањили трошкове услед драстичног утицаја који је вирус ковид 19 имао на ваздушни саобраћај у последњих шест месеци. Реструктурирање подразумева програм добровољног одласка за запослене на неодређено време који за то буду

заинтересовани. Тада су имали став да уговори на одређено време који истичу неће моћи да буду обновљени. Како су објаснили, на реорганизацију су били принуђени јер је број путника у првој половини ове године смањен за 61,4 одсто, а у другом кварталу за чак 94,6 одсто у односу на исти период 2019, што је све резултирало значајним смањењем прихода компаније.

Najava ministra Zorana Đorđevića da na "Nikoli Tesli" niko neće biti otpušten samo jezička akrobacija - 300 ljudi ostaje na ulici

Nema otkaza na Aerodromu, nego „ugovori neće biti produženi“

Iako je pre dva dana ministar rada Zoran Đorđević najavio da na beogradskom aerodromu „neće biti otpuštanja radnika“, radnici Aerodroma kojima ugovori na određeno ističu do kraja ove године ipak će остати без посла у овој фирми.

Piše: Lj. Bukvić

Ugovori im, како кажу за Danas у предузећу Beogradski aerodrom, neće biti produženi, а компанија је започела формални процес консултација са синдикатима за добровољни одлазак запослених на неодређено време, тако што им нуди „конкуレントне пакете који су уклађени са добром тржишном праксом“.

„Zadržali smo sve svoje zaposlene na određeno време tokom covid 19 krize više od šest meseci, uprkos činjenici da su bili na plaćenom odsustvu zbog niskog obima saobraćaja. Međutim, за оне запослене којима уговори о раду истичу до краја године, ангажман на аеродрому не може бити продужен због актуелних околности“, напомињу за Danas из Beogradskog aerodroma, истичући да су ове одлуке морале да буду donete, како би се пословање компаније одржало и саčuvalo што је више могуће радних места за будући, postkovid rast.

Neminovnost ovakvog poteza на Aerodromu образлажу јакo лошим резултатима – број путника у првој половини ове године смањен је за 61,4 одсто, а у другом кварталу за чак 94,6 одсто у односу на исти период прошле године. То је све резултирало и значајним смањењем прихода компаније, због чега су у овој компанији, како кажу за Danas, приморани на реструктурирање које подразумева програм добровољног одласка за запослене на неодређено време, али и то да уговори на одређено време који истичу не могу да буду обновљени.

Ostaje nejasno i kakvi су планови Министарства рада да задржи раднике јер нам из ресора Zorana Đorđevića на то питање јуче није одговорено. Naime, Đorđević је рекао у среду када је посетио ово предузеће да Влада Србије неће дозволити кршење права запослених на Aerodromu у Beogradу и да нико неће остати без посла.

Počетком ове недеље радnicima је најављено да ће неких 300 радника који имају уговоре на одређено остати без посла када они истекну, након чега су у синдикату ове компаније „Zajedno“ најавили штрајк.

„Za naredni petak najavili smo štrajk upozorenja od 11.30 do 12.30 časova, a do tada ćemo pregovarati sa poslodavcem o našim zahtevima. Naš zahtev u ovom slučaju je da se kolegama koji rade ne određeno ponudi radno mesto onih kolega koji će odlučiti da dobrovoljno odu iz firme a imaju ugovore na neodređeno“, kaže za Danas predsednica ovog sindikata Vesna Vilotić.

Ljudi koji će ostati bez posla su zaposleni u operativnim delatnostima, oni koji rade na poslovima obezbeđivanja i opsluge kompleksa aerodroma, bezbednosti putnika, prtljaga i opsluge vazduhoplova.

Predsednik Nezavisnog sindikata na Aerodromu Dejan Popović za naš list kaže da oni sada ne podržavaju štrajk jer u ovom slučaju nije bilo kršenja zakona. „Da su oni koji imaju ugovore na određeno bili potrebni firmi ona bi im dala ugovore na neodređeno. I dalje mislim da će neki od njih ostati, oni koji budu potrebni. Ovde nema kršenja zakona i da je bilo razloga da se ide u štrajk, mi bismo to prvi uradili kao što smo štrajkovali pre pet godina kada firma nije htela da zaposli jedan deo ljudi“, kaže Popović za Danas.

On potvrđuje da je poslodavac ponudio uslove za dobrovoljni odlazak onima koji su na neodređeno, napominjući da su oni mnogo bolji od onih koji bi dobili u slučaju da budu proglašeni tehnološkim viškom. „Situacija je takva da smo mi na 30 odsto posla od prošle godine i da trpimo posledice korone“, naglašava Dejan Popović.

Sa 6,2 miliona putnika spali na samo dva

U službi zaduženoj za komunikacije na Aerodromu za Danas kažu da je trenutni obim saobraćaja i putnika takav da na Aerodromu „Nikola Tesla“ rade samo delovi Terminala 2, dok Terminal 1 nije u upotrebi.

„Podsećanja radi, u 2019. godini beogradski aerodrom imao je oko 6,2 miliona putnika, a u ovom trenutku opslužuje tek trećinu od ovog broja putnika. Samo tokom septembra, broj putnika smanjen je za 70 odsto u odnosu na isti period prošle godine. A ovakav trend se takođe očekuje i u narednim mesecima“, napominju u Beogradskom aerodromu.

Oni naglašavaju da će nakon restrukturiranja, organizacija kompanije biti bolje usklađena sa trenutnim poslovnim potrebama i obimom saobraćaja, što će joj istovremeno omogućiti da brzo reaguje i podrži eventualne promene u obimu saobraćaja.